

Klinisk medicin 3

Clinical Medicine 3

30 hp

Programkurs

8LPA90

Gäller från: 2025 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicin	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2024-11-13	Avancerad nivå	A1F
Reviderad av	Utbildningsområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicinska området	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2025-05-09	Medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2025		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper		

Särskild information

Kursen utgör läkarprogrammets nionde kurs. Kursen ges på en av följande huvudstudieorter: Jönköping, Kalmar, Linköping eller Norrköping. I kursen ingår verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som kan vara förlagd till annan ort och ge resekostnader för studenten. VFU kan även förläggas under kvällar, nätter och helger. För uppfyllande av lärandemålen och för att adekvat bedömning av VFU ska kunna göras behövs i regel aktivt deltagande under minst 24 timmar per vecka.

Kursen ges för

- Läkarprogrammet

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkänd kurs Klinisk medicin 2, 30 hp, samt godkänd skriftlig halvtidskontroll på kursen Självständigt arbete (examensarbete) i medicin, 30 hp. Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- identifiera, analysera och värdera risk- och skyddsfaktorer för uppkomst av sjukdomar och skador inom neurologi och psykiatri,
- analysera och värdera symtom, undersökningsfynd och sjukdomsförlopp för sjukdomar och skador inom neurologi och psykiatri,
- identifiera och analysera skillnader i symtom, sjukdomsmanifestationer och behandlingssvar beroende på individuella faktorer, såsom t.ex. ålder, biologiskt och socialt kön, etnicitet, hos patienter med sjukdomar eller skador inom neurologi och psykiatri,
- förklara indikationer för, värde av och risker med diagnostiska metoder och behandlingar för sjukdomar inom neurologi och psykiatri,
- förstå och förklara de evidensbaserade principerna för nytto- och riskanalys som grund för beslut om insättande, genomförande och uppföljning av åtgärder vid vanliga och principiellt viktiga sjukdomar och skador inom neurologi och psykiatri,
- redogöra för relevanta författningar inom hälso- och sjukvården relaterade till neurologi och psykiatri, samt för läkarens och patientens ansvar, rättigheter och skyldigheter,
- analysera samband mellan samhällsförändringar och hälsoutveckling i Sverige och globalt,
- analysera ledarskap i förhållande till läkarrollen,

- relatera läkarens roll till andra samhällsaktörer, som interagerar med hälso- och sjukvården,
- redogöra för roller och ansvar i läkemedelskedjan, från tillverkning, godkännande, prissättning och behandlingsrekommendationer, till ordination och utlämning eller administrering av läkemedel, i både öppen och sluten vård,
- identifiera och tolka källor till information om patientens samlade läkemedelsordinationer,
- identifiera riskläkemedel och riskfaktorer kopplade till läkemedelsberoende.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- ta anamnes, genomföra neurologiskt och psykiskt status, tolka basala kliniska undersökningsfynd och dokumentera detta i journal,
- föreslå och motivera val av basala diagnostiska metoder samt formulera relevanta remisser för diagnostiska undersökningar vid sjukdomar och skador inom neurologi och psykiatri,
- identifiera relevanta neuroanatomiska strukturer och tolka basala tecken på sjukdom och skada avseende neurologi och psykiatri vid relevanta undersökningar,
- föreslå behandling initiering, utvärdering och avslutande av relevant behandling vid vanliga sjukdomar inom neurologi och psykiatri,
- identifiera och föreslå handläggning och prevention av akuta, långvariga och sent uppkomna behandlingsrelaterade biverkningar vid sjukdomar inom neurologi och psykiatri,
- värdera och förhålla sig till sambandet mellan funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning orsakad av sjukdom inom neurologi och psykiatri,
- tillämpa grundläggande principer för värdering av läkemedelseffekt, säkerhet och kostnadseffektivitet,
- utföra korrekta läkemedelsberäkningar och ordinationer utifrån gällande förordningar,
- tillämpa principerna för att i samråd med patienten planera, påbörja, följa upp och avsluta en behandling,
- tillämpa självkännedom i sin ledarroll som läkare,
- kommunicera professionellt avseende behandlingsprinciper, behandlingssyfte och behandlingseffekt,
- göra en hälsomässig riskbedömning för enskild patient i förhållande till försäkringsmedicinska aspekter och risken för medikalisering, samt väga detta mot fördelar med sjukskrivning,
- tillämpa den patientcentrerade konsultationsmetodens samtliga tre delar ("Patientens del, Läkarens del och Gemensam del") i mötet med patienter, som grund för den medicinska bedömningen, och i "Gemensam del" på ett respektfullt sätt kommunicera denna med patienten,
- tillämpa den egna yrkesrollen och urskilja dess bidrag i relation till interprofessionellt samarbete och lärande tillsammans med andra yrkesgrupper och patienter inom strokesjukvård,
- beskriva, analysera och värdera kommunikationsprocesser och

gruppdynamik i interprofessionellt samarbete och lärande med patienter i vården inom neurologi och psykiatri,

- identifiera relevanta och avgränsbara kliniska frågeställningar och på ett vetenskapligt och systematiskt sätt kunna bearbeta dessa samt sätta dem i relation till praxis på aktuell klinik,
- tillämpa och integrera kliniska färdigheter, kommunikation, kliniskt resonemang och beslutsfattande inom internmedicin, allmänmedicin, kirurgi, onkologi, ortopedi, neurologi och psykiatri genom att värdera anamnes, utföra vanligt förekommande praktiska procedurer samt föreslå vidare utredning och behandling i samråd med kollegor, patient och anhörig,
- tillämpa lagen om psykiatrisk tvångsvård.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- visa terapeutisk hållning och respektfullt bemötande samt förmåga till helhetssyn vid kontakt med patienter och anhöriga,
- reflektera över betydelsen av ett livslångt lärande i samverkan med olika yrkesgrupper avseende patienter inom neurologi och psykiatri,
- värdera betydelsen av adekvat kommunikation med patienter med sjukdomar inom neurologi och psykiatri
- analysera etiska ställningstaganden vid svår sjukdom inom neurologi och psykiatri,
- identifiera och bemöta individer med olika typer av utsatthet (såsom våld och missbruk) samt föreslå åtgärder utifrån gällande lagstiftning och med beaktande av etiska principer,
- uppvisa en helhetssyn i relation till patientens och närståendes behov och kunskaper inom neurologi och psykiatri,
- förklara kompetensbehovet för strokepatientens vårdprocess utifrån gemensamma och unika kompetenser för respektive profession,
- etiskt reflektera över läkarens professionella ansvar i förhållande till främjandet av en hållbar utveckling i ett globalt perspektiv,
- analysera en patientkonsultation med avseende på varje dels innehåll och funktion, ge konkret, icke-värderande återkoppling på egna och kollegors konsultationer,
- reflektera över hur egna erfarenheter, värderingar och känslor påverkar interaktionen med patienten,
- reflektera kring roller och ansvar för patientens samlade läkemedelsordinationer,
- reflektera kring läkarens ansvar för kostnadseffektiv läkemedelsanvändning, ur både patient- och samhällsperspektiv.

Kursinnehåll

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) genomförs inom psykiatri och neurologi.

Undervisningen avseende teori och färdigheter utöver VFU bedrivs inom ramen för tre av läkarprogrammets teman och innehåller:

Neuro-Sinne-Psyke-Rörelse (NSPR)

Diagnostik, värdering, behandling, uppföljning och prevention av principiellt viktiga sjukdomar inom specialiteterna:

- Neurologi
- Psykiatri

Generalist (GEN)

- Principer för effektiv, säker och patientcentrerad läkemedelsbehandling

Professionell utveckling (PU)

- Läkaren i samhället
- Läkaren som ledare (ledarroll och ledarskap)
- Läkarrollen och hållbar utveckling
- Patientkommunikation, med särskilt fokus på konsultationens avslutande del

Vetenskapligt förhållningssätt (VF)

- Systematisk sökning, bearbetning, tolkning och värdering av vetenskapligt kunskapsläge kopplat till kliniska frågeställningar

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen.

Inom läkarutbildningen används också case-metodik (t ex typfall) med fokus på evidensbaserad medicin för att stimulera läkarstudenterna till lärande som kombinerar teori och praktik. Studenterna tillägnar sig därigenom kompetens för fortsatt lärande efter avslutad grundutbildning och utvecklar ett vetenskapligt förhållningssätt. Verksamhetsintegrerat lärande med ökad komplexitet och gradvis ökad självständighet bidrar till att studenterna förbereds för framtida yrkesverksamhet. Praktiska kliniska färdigheter undervisas både i simulerad miljö och under VFU.

I undervisningen i denna kurs tillämpas olika arbetsformer såsom arbete i grupper, föreläsningar, demonstrationer, seminarier, studiebesök, färdighetsträning, teamarbete och VFU.

Examination

Kursen examineras genom en individuell skriftlig salstentamen och individuell praktisk tentamen. De obligatoriska momenten är färdighetsträningar, momentet om ledarroll och ledarskap, inlämningsuppgifter samt VFU inkluderande typfall. Inom VFU används formativ bedömning kontinuerligt utifrån fastställda bedömningskriterier.

Vid underkänt på VFU får student göra detta moment ytterligare endast en gång. Salstentamen får skrivas ett obegränsat antal gånger av de studenter som ej uppnått godkänt resultat. Praktisk tentamen får genomgå högst fem gånger.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av VFU

En student kan komma att få avbryta den verksamhetsförlagda utbildningen i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i den verksamhetsförlagda utbildningen på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under verksamhetsförlagd utbildning i relation till kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från den verksamhetsförlagda utbildningen eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för läkarprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.